

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie 4 zł., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. za granicą 8 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 20 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za pierwszą linijkę przed tekstem 20 gr., w tekście 10 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% ograniczone o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkich już przyjętych ogłoszeń od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. № 80157.

Na Międzynarodowych Wystawach nagrodzony najwyższymi nagrodami

GRAND PRIX

R Z Y M

1926 r.

KONIAK

SZUSTOWA

GRAND PRIX

L I E G E

1926 r.

Z Walentynowiczów Bronisława Puchalska

ŻONA VICE-PREZESA CHORU MĘSKIEGO „ECHO”

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzonej SS. Sakramentami zmarła 15 b. m.

w wieku lat 32

Ekspozycja zwłok z domu żałoby przy ul. Krakowskiej 25 odbędzie się do Kościoła Sgo Rafała dnia 17 b. m. o godz. 8½ rano. Po nabożeństwie żałobnym tegoż dnia o godz. 5½ w. zwłoki zostaną złożone na wieczny spoczynek na cmentarzu S.S. Piotra i Pawła.

Zarząd Chóru „Echo” zawiadamia wszystkich P.P. Członków i prosi o wzięcie udziału w tym swobodnym obrządku

ZARZĄD CHORU „ECHO”

Na żądanie P. T. Publiczności

ostatnie przedstawienia SZOPKI AKADEMICKIEJ

po cenach niższych odbędzie się w dn. 18 i 19 o godz. 20 ej w dn. 20-go o godz. 17-iej i 20-iej m. 15

Ognisko Akademickie, ul. Wielka 24.

132 2

W CZĘSTOCHOWIE

aprzedać nieruchomości o trzech frontach około 4500 m. kw., z domem mieszkalnym i budynkami nadającymi się na każdy użytek oraz z wolną do zabudowania przestrzenią. Centralne położenie placu oraz specjalne warunki dzierżawy w której plac się znajduje, dają możliwość wszechstronnego użytkowania nieruchomości.

Cena dolarów 7.50, za metr kwadrat. Wiadomość:

S. Borkowska, Warszawa, Al. Jerozolimska 25, m. 2. 3175—0

We wtorek 15-go marca rano

pozostawiono w fryzjerskim Szukalskiego Zawalną 14 lub też zgubiono w drodze idąc ulicami Zawalną, Poznańską, Wileńską, Gdańską, Portową, Styczniową, Mielkiewiczą, Witoldową i przez Soltaniszki do Wilkowieckiej, szosą zaś dalej do Burbierek 2 plany majątku Ołona, akt wejścia we władanie, dyplom uniwersytecki: Jana Orłowskiego i inne dokumenty. Znalazca otrzyma nagrodę za oddanie na Małą Pohulanę 6, m. 18.

PORAONIA Polskiego Zrzeszenia Lekarzy Specjalistów

ul. Garbarska 3, II piętro, tel. 6-58
Doktor Iszora zmienił godzinę przyjęć: przyjmuje codziennie w Poradni od 1—2 ppół., w domu zaś od 4 5.

Popierajcie
Macierz Szkolną.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Naprawa ordynacji wyborczej.

Na posiedzeniu podkomisji Konstytucyjnej przewodniczący poseł Głabiński przedłożył wniosek w sprawie zabezpieczenia wyboru posłów polskich w województwach wschodnich zaznaczył jednak, że wnioski te są w ścisłym związku z małym projektem oparcia zmniejszonej liczby posłów na wyniki wyborów z roku 1922. Posłowie lewicy Czapliński (PPS) i Bągiński (Wyzw.) oświadczyli się przeciwko zmniejszeniu ilości posłów i przeciwko oparciu liczb mandatów na wynikach wyborów z roku 1922, byłoby jednak skłonił zgodzić się na zabezpieczenie mandatów polskich w województwach wschodnich, ale nie mogą jeszcze podać sposobu ich zdaniem najodpowiedniejszego. Poseł Bągiński jest zdania, że ograniczone stosowanie byłoby krzywdą dla ukraińców i że związku list musiałyby być dopuszczone dla całego państwa.

Pos. Chrućki starał się wykazać, że naród ukraiński jest kulturalniejszy od polskiego i dlatego nie ma podstawy do zmniejszania mu liczby mandatów.

Pos. Szejber (żyd) widzi w projekcie posła Głabińskiego krzywdę dla żydów, ale nie wyklucza, by w drodze porozumienia w inny sposób zmienić ordynację wyborczą. Na życzenie posłów z lewicy by poseł Kiernik albo pos. Bryła podjęli się pośrednictwa w tej sprawie, oświadczyli obaj posłowie, że pośrednictwa podjąć się nie mogą, gdyż obaj stoją na innym stanowisku niż lewica, ale chętnie mówić jeszcze będą z członkami lewicy sejmowej, czy nie znajdzie się jeszcze droga do porozumienia.

Ustawa o samorządzie miejskim.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji administracyjnej prowadzone prace nad samorządem miejskim, przyjęto w trzecim czytaniu około 40 artykułów. Między innymi przyjęto artykuł, ustalający liczbę radnych w radach miejskich. Waha się ona między 12 a 60. W Krakowie, Poznaniu i Wilnie wynosić ma 90, w Łodzi i Lwowie — 100, a w Warszawie — 150.

W celu uzgodnienia kwestyj spornych, wybrano podkomisję, do której wezłi posłowie: Jaworowski, Iłski i Holska.

Marszałek Rataj zwrócił się do komisji administracyjnej z wezwaniem, by do wtorku 22 b. m. bezwarunkowo ukończyła swe prace nad trzecim czytaniem ustaw samorządowych. Zakomunikował jednocześnie, że na posiedzeniu wtorkowym Sejm postawi na porządku dziennym drugie czytanie ustawy o samorządzie i o ordynacji wyborczej do gmin wiejskich.

Mniejszości narodowe przygotowują się do zawziętej kampanji przeciwko ustawom i usiłują wywrzeć silny nacisk na P. P. S., by doprowadzić do wewnętrznych nieporozumień.

P. P. S. a wybory samorządowe.

W środę odbyło się posiedzenie C. K. W. P. P. S. na posiedzeniu tem zastanawiano się nad sprawą wyborów do rad miejskich w województwach Lwowskim, Tarnopolskim i Stanisławowskim. C. K. W. ze względu na to, że przy wyborach do rady miejskiej w Pińsku pominięte zostały przedmioty robotnicze, postanowił, że

P. P. S. w tem miejscu wstrzymuje się od udziału w wyborach. Poza tem załatwiono cały szereg spraw drobnych natury organizacyjnej.

Skutki polityki rządów pomajowych na Śląsku.

W poniedziałek odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranej Rady Miejskiej w Katowicach.

Chcąc pokryć porażkę wyborczą, do której przyczyniło się w wielkim stopniu rozbieżność głosów polskich przez wysunięcie samostanowienia listy sanatorów, czynnik oficjalnie przedstawiały skład rady w barwach bardzo optymistycznych, zaliczając jednostki niepewne pod względem narodowym do Polaków. Tymczasem faktycznie rada miejska katowicka składa się z 21 Polaków, 24 Niemców, a reszta nieokreśleni „górnolazacy”, którzy pozostają pod wpływami niemieckimi.

Pierwsze zebranie się rady miejskiej wywołało w całym mieście wielkie zainteresowanie. Zagaił obrady radny Grunwald fatalną polszczyzną.

Niemiec Zimmermann przełożył to przemówienie na język niemiecki i dopiero na żądanie radnych Polaków, radny Piechuler przełożył je na polski.

Po odebraniu przysięgi radnych przez prezydenta Górnikę przystąpiono do wyborów prezesa rady miejskiej. Na 57 głosujących 32 głosy padły za Bernardem Jankowskim należącym do grupy katolicko-niemieckiej, p. slem na Sejm Śląski. Kandydat polski również poseł na Sejm Śląski Mieczysław Mildner otrzymał 20 głosów, a 5—inżynier Diduch nieokreślonej narodowości „śląskiej”.

Po tem głosowaniu wszyscy radni polscy a więc zjednoczone stronnictwo chrześcijańskie, stronnictwo pracy (sanatorzy), P. P. S., a nawet dwaj kustosowy, ogółem 21 radnych wyszli z sali, a na miejscu pozostali Niemcy, którzy stali się panami sytuacji. Vice-prezesem Rady obrano owego Diduchę, sekretarzem zaś szefa grupy renegeckiej Kustosę, jego zaś zastępcą Niemca Dimerę.

Zrozumiałe, jakie rozgoryczenie wywołały owe wybory wśród ludności polskiej. Okazuje się teraz praktycznie, jak fatalnym pociągnięciem było rozbięcie obozu polskiego podczas wyborów i jak to dziś wyzyskuje Niemcy do spółki z renegatami, którzy od wszystkich mogą wziąć, ale służyć będą w rezultacie tylko Niemcom.

Sprawa rokowań polsko-niemieckich.

BERLIN, 16 III. (Pat.) Mówiąc na radzie gabinetowej o stosunkach polsko-niemieckich w związku z rozmowami przeprowadzonymi z ministrem Zaleskim w Genewie min. Stresemann zaznaczył, że w najbliższych dniach spodziewa się podjęcia rokowań polsko-niemieckich przez posła niemieckiego w Warszawie p. Rauschera.

BERLIN, 16 III. (Pat.) Berliner Tageblatt donosi, że we wczorajszym posiedzeniu rady gabinetowej oprócz ministrów brał udział również poseł niemiecki w

Warszawie Rauscher. Uchwała gabinetu, zatwierdzająca politykę ministra Stresemanna jest jednocześnie wyrażeniem zgody na układ zawarty przez Stresemanna z ministrem Zaleskim co do wznowienia rokowań polsko-niemieckich. P. Rauscher odjeżdża dziś do Warszawy, aby tam na drodze dyplomatycznej podjąć rokowania z Polską. Rozpoczęcia tych rokowań spodziewać się należy z chwilą zatwierdzenia przez rząd polski umowy zawartej przez p. Zaleskiego w Genewie.

Strajk w Łodzi.

ŁÓDŹ, 16 III. (Pat.) Sytuacja w ciągu dnia wczorajszego nie uległa zmianie. Z Warszawy przybył tu główny inspektor pracy p. Klott w towarzystwie zastępcy dyrektora departamentu w Ministerstwie Pracy i O. S. p. Ulanowskiego celem podjęcia ponownie rokowań z przemysłowcami. Odbyta konferencja nie dała żadnych rezultatów.

WARSZAWA, 16 III. (Pat.)

Niszczenie fortyfikacji w Niemczech.

BERLIN, 16 III. (Pat.) „Lokal Anzeiger” donosi, że wysadzanie w powietrze fortów w okolicach Głogowa zostało już ukończone. Wysadzanie fortyfikacji

pod Kistrzyniem zostanie ukończono w marcu. Najważniejsze niszczenie tych umocnień pod Królewem ma zacząć się w dniach najbliższych.

Rozbrojenie na morzu.

PARYŻ, 16 III. (Pat.) Jak zaznacza „Le Matin” Briand przedłożeniem Radzie ministrów odpowiedzi na notę Stanów Zjedn. w sprawie rozbrojenia na morzu nawiąże kontakt z kancelariami Londynu i Rzymu, a prawdopodobnie też odbędzie w tej kwestji naradę z Paul Boncour'em. Z drugiej strony pewne punkty noty amerykańskiej wymagają jeszcze wyjaśnienia, a w szczególności

sprawa terminu zwolnienia projektowanej konferencji, gdyż stanowisko Francji inne byłoby w razie, gdyby konferencja ta miała poprzedzać powszechną konferencję rozbrojeniową, a inne na wypadek, gdyby miała być zwołaną później. Nie jest więc zdaniem pisma, wykluczone, że nastąpi jeszcze między zainteresowanymi stronami wymiana poglądów.

Wypadki w Chinach.

SZANGHAJ, 16 III. (Pat.) — Przybyło tu z Hankou około 150 szczególnie zreczonych agitatorów. Agitatorzy ci zdolali już całkowicie podburzyć miejscowe związki zawodowe. Równocześnie powadzą oni akcję terrorystyczną w celu zapewnienia sobie posłuchu z chwilą ogłoszenia strajku generalnego.

LONDYN, 16 III. (Pat.) Według doniesień „Daily Telegraph” z

Szanghaju gen. Czung-Kai-Szek wszczął bezpośrednie rokowania z marszałkiem Czung-Tso Linem w celu podjęcia wspólnej akcji przeciwko bolszewikom.

LONDYN, 16 III. (Pat.) Chamberlain przemawiając w Izbie Gmin zaznaczył, że według nadchodzących ostatnio wiadomości z Szanghaju, ilość morderstw, dokonywanych przez agitatorów na osobach lojalnych robotników

Z Łotwy.

Przed pogrzebem prezydenta Czaksteego.

RYGA, 15 III. (Pat.) Pogrzeb prezydenta odbędzie się w piątek. W uroczystościach żałobnych weźmie udział delegacja estońska z ministrem Spraw Zagranicznych Aeksem na czele, w skład której wchodzi przedstawiciel rządu, parlamentu i wojskowości. Estonia bierze bardzo uroczyste udział w żałobie bratniego narodu. Domy Tallina udekorowane zostały flagami, opuszczonemi do połowy masztu. Dzisiaj w godzi-

nach południowych korpus dyplomatyczny składał kondolencje Prezydentowi Sejmu, pełniącemu obowiązki szefa państwa.

RYGA, 15 III. (Pat.) Na pogrzeb prezydenta Czakste oczekiwane jest przybycie specjalnych delegacji z Estonji, Finlandji i Litwy. W skład delegacji litewskiej mają podobno wejść premier Waldemaras, marszałek Sejmu Stulginskas i dyrektor departamentu politycznego Baltutis.

Dalsze protesty łotewskich stronnictw przeciwko umowie łotewsko-sowieckiej.

RYGA, 15 III. (Elta). Łotewska partia radykalnych demokratów, wchodząca w skład koalicji rządowej, uznała, iż 1) układ gwarancyjny z Rosją Sowiecką może być zawarty jedynie w porozumieniu z Estonją i 2) Stosunek Łotwy względem Ligi Narodów powinien pozostać wolnym i niezależnym od wpływów rosyjskich. W przeciwnym razie partia radykalnych demokratów odmówi popierania rządu.

RYGA, 15 III. (Pat.) Poseł

Birznieks, członek obecnej koalicji rządowej, zamieszka na łamach „Jaunakas Sinas” rozważania na temat paktu o nieagresji. Autor przypomina, że Anglia pierwsza uznała niepodległość Łotwy i nawołuje do ostrożności w polityce gwarancyjnej, aby Łotwa nie narażała się Anglii przez porozumienie osiągnięte z Rosją. Łotwa powinna pamiętać, że już w traktacie pokojowym z Rosją znajdują się klauzula o neutralności na wypadek wojny.

wzrasta. Ochrona tych robotników należy przedewszystkiem do odpowiedzialności Szanghaju. Minister zaznaczył, że nie jest rzeczą pożądaną, ażeby używano wojsk angielskich do ochrony wzmiarkowanych robotników.

Z życia katolickiego.

List papieski o św. Cyrylu i Metodzie.

Zapowiadany od pewnego czasu list Papieski „do Arcybiskupów i Biskupów królestwa S. H. S. i republiki czesko-słowackiej” został już ogłoszony w świeżo nadesłanym do Krakowa ostatnim numerze oficjalnego organu Stolicy Apostolskiej „Acta Apostolicae Sedis” i zaczyna się od słów: „Quod s. Cyrillum”.

Na wstępie podnosi Ojciec św. z uznaniem zamiar Episkopatu obydwu krajów, by 1100-nej rocznicy urodzin św. Cyryla nadać charakter uroczysty i złączyć ją z uroczystością św. Metodziego z powodu, że obydwaj bracia — „by użyć wyrażenia św. Cyryla — zgodnie jeden zagon na roli Bożej orali”.

W dalszym ciągu listu Papieskiego czytamy charakterystykę braci apostolskich i ich działalności.

I tutaj Ojciec św. przechodzi znane i przez historję stwierdzone słowa braci świętych do Rzymu, dowodząc, że „nie nie było dla świętych braci więcej dawnem, pewnem i zdecydowanym, jak (dążenie), aby z Rzymskim Kościołem najściślej byli zjednoczeni”.

Wreszcie wysuwa Ojciec św. z tych rozważań aktualne wskazania: dla kleru, zakonników, dla rodzin chrześcijańskich, wychowywania młodzieży, dla chrześcijan wszelkiego zawodu, dla narodów, — wskazania: „czystości obyczajów, pokoju między narodami”, — by przejść do tej myśli, która przenika rządy i działalność pontyfikatu Piusa XI, do myśli o zjednoczeniu chrześcijaństwa w katolickim Kościele.

„Jesteśmy świadkami ile i jakie trudności piętrzą się... Trzeba jednak tych, którzy pozbawieni jednolitej katolickiej cześci mimo to obydwoich świętych mężów, zachęcać do dążenia do zgody i jednolitej z Apostolską Stolicą, zwracając uwagę na to, jak nienaturalną rzeczą jest być zdalą od jednolitej z tą Stolicą, która ich niegdyś nauczyciele czcili jako Matkę i Mistrzynię swą”.

List kończy się piękną modlitwą świętego Cyryla na łozu śmierci o jedność w chrześcijaństwie i błogosławieństwem Papieskim.

Sejm i Rząd.

Przerachowanie pożyczek państwowych.

Sejmowa komisja skarbowa na posiedzeniu wczorajszym wysłuchała referatu pos. ks. Bratowskiego (Ch. N.) o wniosku w sprawie znalezienia sposobu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17.IX.1926 roku w sprawie uzupełnienia postanowień o przerachowaniu pożyczek państwowych z lat 1919-26. Po dyskusji wniosek ten odrzucono, przez co komisja w porozumieniu z wice-ministrem skarbu Górą uchwaliła rezolucję w sprawie przedłużenia wygasającego w dniu 31 marca b. r. terminu do zgłaszania konwersji pożyczek do dnia 1 lipca b. r. z wezwaniem do rządu, aby nowy termin został odpowiednio podany do publicznej wiadomości. Ponieważ w związku z wnioskiem o podwyższenie waloryzacji pożyczek państwowych powstały projekty przedłużenia czasu amortyzacji obligacji 20-letnich rząd przyjął rezolucję komisjią przeprowadzenia w tym kierunku nowych obliczeń i studjów, celem poinformowania komisji o stanie rzeczy. Wyniki prac rządu mają być przedstawione komisji w ciągu dwóch miesięcy.

Ustawa o zgromadzeniach.

Sejmowa komisja konstytucyjna przyjęła wczoraj na posiedzeniu przedpołudniowym wnioski podkomisji w sprawie ustawy o zgromadzeniach, wprowadzając istotne zmiany do tych wniosków. Trzecie czytanie projektu ustawy odbędzie się we czwartek o godz. 4 min. 30 popołudniu, przyczem na temże posiedzeniu na drugim punkcie porządku dziennego, omawiany będzie projekt ustawy przeciw komunizmowi.

Związek Lud.-Narodowy. KOMUNIKAT.

Koło dzielnicowe Z. L. N. „Zwierzyniec” we czwartek dnia 17 marca r. b. w lokalu własnym przy ul. Moniuszki Nr. 32 o godz. 7 wieczorem redaktor p. Kownacki wygłosił referat polityczny na temat „zmiany konstytucji”.

